

Samverkansövning "KOORDINAT-16"

Arbete i egen organisation
Sammanställning av svar

2016-10-20

SAMMANFATTANDE SLUTSATSER

- Mängden geografisk information att tillgå är omfattande
- En stor andel av den tillgängliga geografiska informationen kräver förfrågan/särskild leverans
- Avtal är en vanlig förutsättning för delning av information
- Delad information utgörs vanligen inte av sekretessklassad information eller annan information med begränsning vad gäller delning
- Känsligheten i aggregerad information ses som delvis svårbedömd
- Robusta kommunikationssystem och standardiserade format framhålls som viktiga tekniska förutsättningar för informationsutbyte
- Vanligen finns tillräckliga mandat för att dela och efterfråga geografisk information, även vid stabsläge

FRÅGA 1 – VILKA TYPER AV GEOGRAFISK INFORMATION HAR NI?

Det finns en mängd olika "typer" av geografisk information att tillgå

- Inventerat data (nationell/länsspecifik)
 - Befolknings- och hushållsinformation (dag/nattbefolkning, inkomst, fordon etc.)
 - Nationell fastighetsinformation (taxeringsinformation, byggnader, VA, byggår etc.)
 - Lokal fastighetsinformation (Kommunala/centrala myndighetskontor, lägenheter, hus, skolor, fritidshus etc.)
 - Inkvartering (camping, stugbyar, hotell etc.)
 - Arbetsställen (näringsgren och antal anställda, näringslivsinformation)
 - Natur/miljö och kultur (skogliga grunddata, miljöfarlig verksamhet, förorenade områden etc.)
 - Jordarts- och maringeologisk information
 - Vatten (grundvatten, vattentäkter, brunnar, nationell djupdata, sjökortsdata, sjövägsdata etc.)
 - Väderinformation (observationer, prognoser)
 - Satellitbilder/ortofoton/flyg- och marktagna bilder
- Analysdata (nationell/länsspecifik)
 - Länsvisa och länsgemensamma geografiska analyser (översvämningar, buller, skyfallskartering etc.)
 - Samhällsplanering (översiktsplaner och andra strategiska dokument)
 - Planeringsunderlag och andra rekommendationer
 - Väderinformation (vädervarningar, solintensitet)
 - Navigationsdata och fartygsspårning
 - Grundvattnets sårbarhet
 - Miljöverkningsdata
 - Händelsebaserad data
 - Inspiredataset och utökade inspiredata (skred, seveso, skyddsrum, brandstationer)
- Riksintresseområden
 - Områden av betydelse, exempelvis vid förändring av mark- och vattenanvändning

FRÅGA 1 – VILKA TYPER AV GEOGRAFISK INFORMATION HAR NI?

Exempelsvar

*"Händelsebaserad data.
Geografisk information som
skapas vid en händelse/insats till
exempel lägesbilder, avspärrade
vägar och sjöar för
vattenupptag."*

-MSB

*"Vi har tillgång till information genom
geodatasamverkan. Vi har även egen information
fördelat på raster och vektor mestadels vektor. Av
Länsstyrelsens egna material kan det kategoriseras
i 3 grupper: Inventeringsdata (fisk, träd, kultur,
miljö m.m.) Analyser (Buller, skyfallskartering
m.m.) samt Riksintressen"*

- Länsstyrelsen Jämtland

*"Kartserier i vektor och raster format.
Vektor och rasterdata av våra
kartserier, höjddata, flygbilder,
ortofoto, fastighetsinformation,
adresser"*

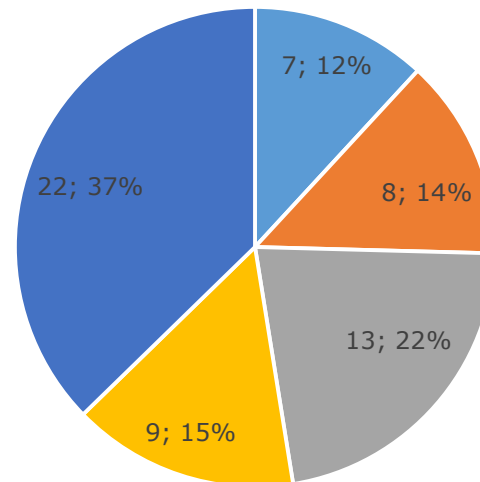
-Lantmäteriet

*"Solkarta. Raster med
information om solintensitet"*

-Eskilstuna kommun

En stor andel av den tillgängliga geografiska informationen kräver förfrågan/särskild leverans

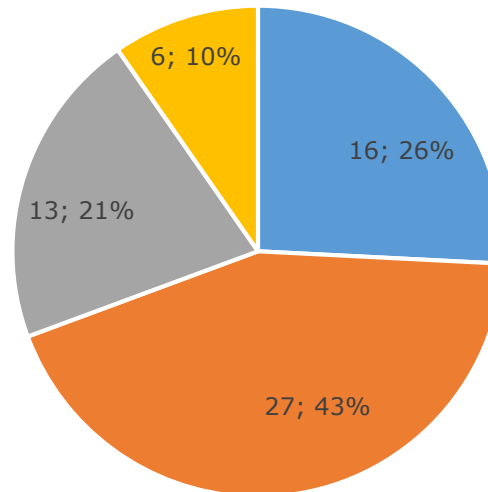
A. Hur stor del av informationen finns genom förfrågan/särskild leverans? (Totalt antal svar=59)

■ 0% ■ 25% ■ 50% ■ 75% ■ 100%

Avtal är en vanlig förutsättning för delning av information

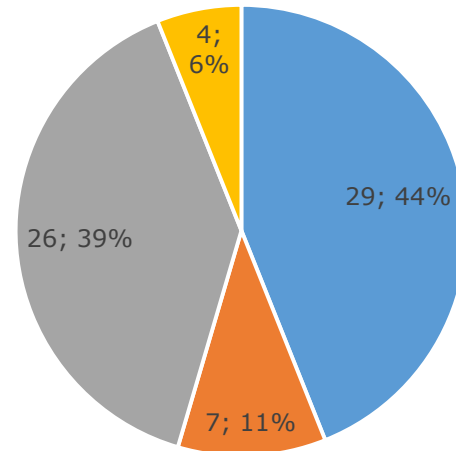
B. Kräver informationen avtal (kostnads/nyttjanderätt) vid förfrågan/särskild leverans? (Totalt antal svar=62)

■ Nej ■ Ja ■ Till viss del ■ Vet ej

En stor andel av den tillgängliga geografisk informationen är till viss del sekretessbelagd eller har andra begränsningar för delning

Är informationen sekretessbelagd eller har andra begränsningar för utbyte vid förfrågan/särskild leverans? (Totalt antal svar =66)

■ Nej ■ Ja ■ Till viss del ■ Vet ej

FRÅGA 2A – VILKA ÄR DE VIKTIGASTE TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGARNA SOM MÅSTE VARA UPPFYLLDA FÖR UTBYTE AV GEOGRAFISK INFORMATION MELLAN AKTÖRER?**Robusta kommunikationssystem och standardiserade format framhålls som viktigt**

- Robusta internet- och nätverksanslutningar lyfts fram som en viktig förutsättning för ett effektivt och fungerande informationsutbyte. För vissa aktörer finns den geografiska informationen även lagrad i tjänster som kräver internetåtkomst, varför ett avbrott skulle få konsekvenser för möjlighet till informationsöverföring via manuella reservrutiner.
- Gemensamma delningstjänster ses kunna möjliggöra utbyte av stora informationsmängder på ett effektivt sätt, särskilt för informationsmängder som inte är möjliga att förmedla via exempelvis e-post.
- Standardiserade filformat och referenssystem beskrivs kunna underlätta informationsutbytet, där säkerställande av att metadata medföljer vid filöverföring framhålls också som särskilt viktigt.
- System för säker informationsöverföring framhålls som viktigt där exempel på system utgörs av SGSI och Raket
- Kunskap om vilken geografisk information som finns att tillgå och var informationen kan inhämtas ses som en viktig förutsättning för utbyte av geografisk information mellan aktörer. Den kunskap som finns hos GIS-samordnare bör därför säkerställas vid händelse av att samordnare inte finns tillgängliga.
- Reservrutiner i form av manuella rutiner för informationsöverföring via USB eller externa hårddiskar bör enligt svaren undvikas och endast användas i undantagsfall

FRÅGA 2A – VILKA ÄR DE VIKTIGASTE TEKNISKA FÖRUTSÄTTNINGARNA SOM MÅSTE VARA UPPFYLLDA FÖR UTBYTE AV GEOGRAFISK INFORMATION MELLAN AKTÖRER?

Exempelförutsättningar

- Fungerande system för utbyte av data inkl. metadata
- Fungerande internet- och nätverksanslutningar
- Standardiserade referenssystem och fil- och dataformat alternativt transformeringstjänster/konverteringstjänster som minimerar "handpåläggning"
- Gemensamma delningstjänster som möjliggör utbyte av stora filer (informationsmängder som inte kan förmedlas via e-post)
- GIS-samordnare med kunskap om vilken information som kan inhämtas och var informationen kan inhämtas
- Rutinbeskrivningar avseende vilken information som finns tillgänglig avseende geodata och var olika typer av geodata kan inhämtas
- Reservrutiner i form av informationsöverföring via USB-minnen och/eller externa hårddiskar
- Säkra kommunikationsvägar (exempelvis via WIS, SGSI eller Rakel)

"Den viktigaste tekniska förutsättningen är att data tillhandahålls i en vedertagen standard med vedertagna koordinatsystem och bra metadata som man kan länka till. Dessutom måste det finnas möjlighet att utbyta stora filer mellan aktörer på ett effektivt sätt."

FRÅGA 2B – VILKA ÄR DE VIKTIGASTE JURIDISKA FÖRUTSÄTTNINGARNA SOM MÅSTE VARA UPPFYLLDA FÖR UTBYTE AV GEOGRAFISK INFORMATION MELLAN AKTÖRER?

Aggregerad information kan vara känslig

- Möjligheten att dela geografisk information beskrivs grundas på bedömningar vid de enskilda myndigheterna. Bedömningarna beskrivs i sin tur bero av vilken information som ämnas delas.
- Information kan lämnas ut till andra myndigheter så länge informationen inte är sekretessbelagd. Om uppgifterna är sekretessbelagda kan de lämnas till andra myndigheter om det finns lagstöd. Tillämpliga lagar som omnämns är tryckfrihetsförordningen, offentlighets- och sekretesslagen samt Lag (2016:319) om skydd för geografisk information. Vid mottagande av annan aktörs sekretessbelagda data ska berörd aktör tillse att fortsatt skydd dokumenteras.
- Om den som mottar sekretessbelagd information inte är en myndighet så finns det möjlighet att lämna uppgifter med förbehåll om att de inte får spridas vidare eller att på förhand avtala om att den som tar emot sekretessbelagd information inom ramen för ett uppdragsförhållande med myndigheten ska följa bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen.
- Exempelbedömningar redogör för att:
 - Inom Geodatasamverkan beskrivs inga identifierade hinder att dela grundläggande geodata inom Geodatasamverkan.
 - För delning va geodata utanför Geodatasamverkan beskrivs upprättande av nyttjanderättsavtal som nödvändigt.
 - Inspiredataseten beskrivs inte vara sekretessbelagd medan de utökade inspiredataseten behöver sekretessprövas i enskilda fall.
 - Händelsebaserade data (som skapas vid insats) bör enligt svaren sekretessprövas innan delning, förutsatt att detta kan ske skyndsamt.
- Mer svårbedömt beskrivs aggregerad information. Om den geografiska informationen exempelvis innehåller skikt över t.ex. samhällsviktig verksamhet och befolkning som lagrats på varandra blir den aggregerade informationen mycket känslig, den kan t.ex. komma att omfattas av försvarssekretess.

FRÅGA 3 – FINNS MANDAT HOS RELEVANT FUNKTION FÖR ATT KUNNA DELGE ELLER FÖRFRÅGA GEOGRAFISK INFORMATION?**Mandat finns för att dela och förfråga geografisk information**

- Enligt svaren finns vanligen mandat hos relevant funktion för att kunna delge eller efterfråga geografisk information. Exempelfunktioner som nämns är GIS-samordnare, UB-BSTÖD och TIB (om än begränsat).
- Krisorganisationers mandat att efterfråga- och delge geografisk information ses som mer otydlig.
- I vissa fall krävs särskilt chefsbeslut innan information kan utelämnas, vilket förlänger handläggningstiden något.

FRÅGA 4 – HUR SER BESLUTSPROCESSEN UT FÖR ATT ORGANISATIONEN SKA KUNNA GÅ UTANFÖR ORDINARIE RUTIN?

Vid stabsläge finns särskilda rutiner

- För flertalet aktörer finns etablerade rutiner som inträder när ordinarie rutiner inte är tillämpliga. Rutinerna innefattar tydliga roller och mandat förutlämnande av information.
- Exempel från MSB:
 - 1. Rutiner för operativ händelse – Vi kan utan särskild organisation stödja operativt vid en händelse till exempel genom att skicka skogsbrandscontainrar eller insatspersonal.
 - 2. Rutiner för Särskild organisation - Chefen för avdelningen för Samordning och Insats tar beslut om att inrätta Särskild Organisation samt utser en operativ chef som leder arbetet. Särskild organisation kan kräva snabb insats från hela verksamheten.

Vid båda dessa typer av händelser finns tydliga dokument hur myndigheten skall agera och UB-BSTÖD kan beordras för att leverera geografisk information.